

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРАКТИЧНОЇ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА АРТМЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор НАКККіМ

Валерій МАРЧЕНКО

«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРЕТИЧНА БАЗОВА ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВА
ПІДГОТОВКА

першого (бакалаврського) освітнього рівня
усіх спеціальностей

Галузь знань	<u>02 Культура і мистецтво</u>
Освітній рівень	<u>Перший (бакалаврський)</u>
Вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2025/2026
Кількість кредитів ECTS	3/90
Мова викладання, навчання й оцінювання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

Київ–2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Теоретична базова загальновійськова підготовка» розроблена на основі освітньо-професійних програм для підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» усіх спеціальностей, відповідних нормативних документів та у відповідності до Типової програми навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських (теоретична підготовка)», розробленою Генеральним штабом Збройних Сил України за погодженням Міністерства освіти і науки України.

Розробник: **Литвин Сергій Харитонович**, доктор історичних наук, професор, в.о. завідувача кафедри гуманітарних дисциплін НАКККіМ, (полковник у відставці)

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Кафедрою гуманітарних дисциплін
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.

В.о. зав. кафедри гуманітарних дисциплін

 Сергій ЛИТВИН

ПОГОДЖЕНО:

Начальник Генерального штабу
Збройних сил України генерал-лейтенант
“ — ” _____ 2025 року

_____ Анатолій БАРГИЛЕВИЧ

© Литвин С.Х., 2025
© НАКККіМ, 2025

ЗАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (зокрема міждисциплінарні зв'язки).

Навчальна дисципліна «Теоретична базова загальновійськова підготовка» сприяє реалізації права громадян на рівні можливості у виборі професії шляхом здобуття додаткових знань, умінь і навичок, необхідних для належного виконання військових обов'язків у запасі в мирний час, обов'язків військової служби у воєнний час та для майбутньої професійної діяльності. Значущість вивчення навчальної дисципліни особливо зростає у зв'язку з актуалізацією патріотичного виховання молодого покоління громадян України, їх готовності захищати Україну під час нинішньої російської агресії.

Навчальна дисципліна, складена відповідно до освітньо-професійних програм підготовки бакалавра усіх спеціальностей і відповідно до навчального плану є обов'язковою та вивчається здобувачами вищої освіти на другому курсі, у третьому семестрі. Формою підсумкового контролю є диференційний залік. Загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3). Контактні години – 60 год.; лекційні – 36 год.; семінарські – 24 год.; модульний контроль – 6 год., для самостійної роботи визначено 24 год.

Навчальна дисципліна «Теоретична базова загальновійськова підготовка» пов'язана з такими дисциплінами, як «Історія української державності та культури», «Практична психологія», «Історія культури європейського Середньовіччя», «Історія культури відродження».

2. Метою навчальної дисципліни є здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, розвиток у них почуття патріотизму та глибоких морально-етичних переконань, формування власних переконань і громадянської позиції, сприяння усвідомленню належності України до європейського історико-культурного простору та важливості збройного захисту державності українського народу та його багатовікових культурних надбань під час російсько-української війни.

3. Завдання навчальної дисципліни: надання здобувачам знань про структуру Збройних Сил України, основи тактики, стройові прийоми та правила поведіння зі зброєю; навчання базовим військовим умінням, таким як орієнтування на місцевості, маскування, надання першої домедичної допомоги та дії в екстремальних ситуаціях; підвищення рівня фізичної витривалості, сили та координації через спеціальні вправи й тренування; тренування вміння зберігати холонокровність, приймати швидкі рішення та діяти в стресових умовах; ознайомлення з нормативно-правовими актами, що регулюють оборону країни та обов'язки громадян у цій сфері; формування навичок взаємодії в групі, координації дій та виконання спільних завдань; вивчення основних прийомів самооборони та поведіння з індивідуальними засобами захисту; ознайомлення з основними видами зв'язку (радіозв'язок, провідний зв'язок, сигнальний

зв'язок) та їх роллю у забезпеченні управління підрозділами; заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами.

4. Компетентності, яких набуває студент при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання, що передбачає формування знань, умінь і навичок, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Загальні компетентності (ЗК):

знати:

- ознаки української національної ідентичності: мову, культуру, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси.
- визначні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації;
- загальні обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців;
- вимоги статутів Збройних Сил України;
- основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права та відповідальність військовослужбовців за порушення його норм;

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

знати:

- основи загальновійськового бою;
- призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України;
- організаційно-штатну структуру та озброєння механізованого відділення;
- призначення, класифікацію, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА, основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їх виявлення;
- порядок дій воїна в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника;
- алгоритм домедичної допомоги на етапі «допомога під вогнем/під загрозою» (Care under fire/Threat, CUF);
- способи та методи евакуації;
- принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC);
- порядок знищення бронеоб'єктів противника на передньому краю оборони;
- порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритм дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника;
- порядок дій у наступальному бою;
- призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії стрілецької зброї, порядок її неповного розбирання і збирання після неповного розбирання, а також порядок обслуговування після стрільби;
- призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки

- прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї;
- нормальні (табличні) умови стрільби; особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям; призначення, будову та принцип дії ручних гранат;
  - порядок спостереження за полем бою та вибору цілі, вихідні установки для кожного виду зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи цілевказівки;
  - протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристику, будову, їх устанавлення та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання;
  - заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами;
  - основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань підрозділу;
  - порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження;
  - заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю та гранатами;
  - порядок організації переміщення пересування на території, яка контролюється противником;
  - основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах;
  - інженерне обладнання та маскуванню позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА;
  - способи та методи психічної саморегуляції;
  - основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів РЕБ;
  - розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території) на якій розташоване озброєння та бойова техніка, танки, гармати, пункти управління FPV БпЛА, установок ПТКР, кулемети, гранатомети, станції радіолокаційної розвідки; основні засоби ураження, які застосовує противник у війні проти України;
  - ознаки ядерного вибуху, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин.

5. Програмні результати навчання:

уміти:

- надавати першу психологічну допомогу та самопомогу;
- аналізувати інформацію отриману в ході спостереження;
- використовувати основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести;
- усувати типові помилки під час експлуатації радіостанцій, що виводять їх з ладу;
- користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом;
- одягати засоби індивідуального захисту, загальновійськовий захисний комплект та протигаз;
- діяти за сигналом «Хімічна тривога» та на зараженій місцевості;
- орієнтуватися на незнайомій місцевості за картою та без карти, здійснювати планування та рухатися за визначеним маршрутом;
- орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компасу, годинника, карти та місцевих предметів;
- вибрати місця для обладнання одиночного окопу для стрільби та парного

- окопу, маскувати їх;
- особисто виконувати вимоги статутів Збройних Сил України;
  - застосовувати вимоги статутів Збройних Сил України в повсякденній діяльності підрозділу;
  - здійснювати евакуацію одним та двома рятувальниками: за лямки, під пахви, за пасок і шию, модифікованим методом пожежника;
  - надавати першу допомогу при пораненнях, кровотечах, отруєннях та інших бойових ураженнях з використанням АМЗІ та табельних засобів;
  - здійснювати огляд постраждалого на наявність масивних кровотеч у тактичних умовах;
  - перевіряти прохідність дихальних шляхів;
  - готувати та здійснювати медичну евакуацію;
  - займати вихідне положення для наступу й підготовку до атаки;
  - застосовувати зброю;
  - проводити перевірку зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях;
  - організувати та облаштовувати місця розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником;
  - протидіяти впливу природних умов на організм людини;
  - поводитися з військовополоненими.

Програма навчальної дисципліни складається з трьох модулів:

Модуль 1. *Загальнотеоретична військова підготовка*

Модуль 2. *Основи допомоги в надзвичайних ситуаціях*

Модуль 3. *Військова підготовка.*

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва розділу, теми	Обсяг роботи студента, годин				
		Разом	з них:			
			лекції	семінарські	модульний контроль	самостійна робота
МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ВІЙСЬКОВА ПІДГОТОВКА						
1.	Тема 1. Вступ до курсу «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки»	2	2			2
2.	Тема 2. Національно-патріотична підготовка	8	4	2		2
3.	Тема 3. Статути Збройних Сил України.	12	4	4		2
4.	Тема 4. Міжнародне гуманітарне право.	6	2	2		2
	Модульний контроль	2			2	
	Разом за 1 модуль	30	12	8	2	8
МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ДОПОМОГИ В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ						
1	Тема 5. Психологічна підготовка	8	4	2		2
2	Тема 6. Зв'язок та комунікація. Орієнтування на місцевості. Військова топографія.	6	2	2		2
3	Тема 7. Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ-захисту).	6	2	2		2
4	Тема 8. Домедична допомога. Основи виживання.	8	4	2		2
	Модульний контроль	2			2	
	Разом за 2 модуль	30	12	8	2	8
МОДУЛЬ 3. ВІЙСЬКОВА ПІДГОТОВКА						
1	Тема 9. Розвідувальна підготовка.	16	2	2		2
2.	Тема 10. Інженерна підготовка (мінна безпека).	12	2	2		2
3.	Тема 11. Тактична підготовка.		4	2		2
4	Тема 12. Вогнева підготовка.		4	2		2
	Модульний контроль	2			2	
	Разом за 3 модуль	30	12	8	2	8
УСЬОГО З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ		90	36	24	6	24

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ВІЙСЬКОВА ПІДГОТОВКА

ЛЕКЦІЯ 1. ВСТУП ДО КУРСУ «ТЕОРЕТИЧНА ПІДГОТОВКА БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ»

Анотація до лекції 1.

Актуальність навчальної дисципліни «Теоретична базова загальновійськова підготовка», її роль і значення в професійному становленні. Мета й основні завдання навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна в процесі формування інтегральних, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей. Програмні результати навчання. Змістові модулі, тематичний план лекційних занять, завдання для семінарських занять та самостійної роботи. Методика оцінювання запропонованих в дисципліні видів навчальної і практичної роботи.

План лекції

1. Актуальність навчальної дисципліни.
2. Предмет, мета і завдання навчальної дисципліни.
3. Змістові модулі, тематичний план лекційних занять, завдання для семінарських занять та самостійної роботи.
4. Методика оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.

1. Обґрунтуйте актуальність навчальної дисципліни «Теоретична базова загальновійськова підготовка».
  2. Розкрийте мету і завдання навчальної дисципліни.
  3. Назвіть змістові модулі навчальної дисципліни.
  4. Розкрийте тематичний план навчальної дисципліни.
  5. Викладіть методику оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни
- Література: 2, 4, 14, 15, 16, 18, 20, 25, 28, 36.*

ЛЕКЦІЯ 2. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНА ПІДГОТОВКА (4 год)

Анотація до лекції 2.

Підготовка здобувача освіти, як патріота України. Важливість захисту національної ідентичності та свободи. Важливість формування української національної ідентичності. Ознаки української національної ідентичності: мова, культура, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси. Визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації. Конституційні обов'язки громадянина України. Висвітлення успішних дії військовослужбовців під час ведення бойових дій із наголошенням, що якісна підготовка впливає на результат, веде до перемоги.

План

1. Ознаки української національної ідентичності: мова, культура, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси
2. Важливість захисту національної ідентичності та свободи.
3. Конституційні обов'язки громадянина України щодо захисту держави.
4. Визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації.
5. Героїзм українських воїнів в ході російсько-української війни.

Семінарське заняття до теми 2. Національно-патріотична підготовка

Метою семінарського заняття є підготовка здобувача освіти, як патріота України, свідомого захисника її державної незалежності та територіальної цілісності і недоторканості державних кордонів.

Питання для обговорення

1. Ми – українці: важливість захисту національної ідентичності та свободи.
2. Основні періоди української державності.
3. Мова, культура, традиції українського народу.
4. Визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації.
5. Боротьба за українську державну незалежність в ході Помаранчевої революції та Революції гідності.
6. Героїчний спротив українського народу агресії Росії проти України.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.

1. Надайте визначення української національної ідентичності та охарактеризуйте її основні ознаки.
2. Надайте стисло характеристику адміністративно-територіального устрою держави та природних ресурсів України.
3. Розкрийте етапи формування української політичної нації.
4. Висвітлити основні події перебігу російсько-української війни.
5. Наведіть імена героїв російсько-української війни та конкретні прояви їх героїзму.

Література: 4, 14, 15, 18, 21, 25, 28, 36, 39.

ЛЕКЦІЯ 3. СТАТУТИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Анотація до лекції 3.

Зміст військової присяги. Основні принципи військової служби. Загальні обов'язки військовослужбовців. Начальники та підлеглі, старші та молодші за військовим званням. Порядок віддання і виконання наказів. Військова поведінка та ввічливість військовослужбовців. Військова дисципліна, її суть та значення. Обов'язки військовослужбовців щодо дотримання військової дисципліни. Заохочення, які застосовуються до солдат. Дисциплінарні стягнення, які накладаються на солдатів. Ознайомлення зі статтями Кримінального кодексу

України у військовій сфері. Вивчення обов'язків військовослужбовців щодо дотримання військової дисципліни та статей Кримінального кодексу України

План лекції

1. Основні принципи військової служби.
2. Вимоги статутів Збройних Сил України.
3. Загальні обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців.
3. Основні положення Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України.
3. Заохочення, які застосовуються до солдат.
4. Дисциплінарні стягнення, які накладаються на солдатів.
6. Військова дисципліна, її суть та значення.

***Семінарське заняття до теми 3.
Статуту Збройних сил України***

Мета семінарського заняття є підготовка здобувача освіти, який знає та здатний вміло і грамотно застосовувати вимоги Статутів Збройних сил України в повсякденній діяльності та під час дії воєнного стану.

Питання для обговорення:

1. Військова поведінка, взаємовідносини між військовослужбовцями.
2. Основні положення Дисциплінарного статуту ЗС України.
3. Визначення понять начальники та підлеглі, старші та молодші за військовим званням. Порядок віддання і виконання наказів.
4. .Обов'язки військовослужбовців щодо дотримання військової дисципліни та статей Кримінального кодексу України у військовій сфері.
5. Застосування вимог статутів Збройних Сил України в повсякденній діяльності підрозділу.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.

1. Охарактеризуйте основні принципи військової служби (вірності, єдності, відповідальності, доброчесності, неупередженості та професіоналізму).
2. Наведіть приклади застосування вимог статутів Збройних Сил України в повсякденній діяльності підрозділу.
3. Висвітліть вплив особистого прикладу командира на виконання вимог статутів Збройних Сил України.
4. З'ясуйте відповідальність воїнів за неналежне виконання вимог статутів Збройних Сил України.

Література: 3, 5, 9, 13, 19, 21, 23, 25, 26, 28, 29.

ЛЕКЦІЯ 4. МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО

Анотація до лекції 4.

Основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права. Поводження з військовополоненими. Відповідальність військовослужбовців за порушення норм міжнародного гуманітарного права, зокрема з питань поведження з військовополоненими.

План лекції

1. Сутність міжнародного гуманітарного права.
2. Основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права.
3. Міжнародне гуманітарне право та його норми із захисту жертв війни.
4. Норми міжнародного гуманітарного права щодо поведження з військовополоненими.
5. Відповідальність військовослужбовців за порушення норм міжнародного гуманітарного права, зокрема з питань поведження з військовополоненими.

Семінарське заняття до теми 4.

Міжнародне гуманітарне право

Метою семінарського заняття є підготовка здобувача освіти, який здатний застосовувати знання норм міжнародного гуманітарного права; розуміти порядок проходження військової служби, притягнення військовослужбовців до кримінальної, адміністративної та матеріальної відповідальності за порушення норм міжнародного гуманітарного права.

Питання для обговорення

1. Основні вимоги наказу Міністра оборони України від 23.03.2017 №164 «Про затвердження інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України».
2. Коли застосовується міжнародне гуманітарне право?
3. Що заборонено міжнародним гуманітарним правом?
4. Міжнародна правова відповідальність за порушення норм міжнародного гуманітарного права.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.

1. Наведіть основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права.
2. Назвіть основні вимоги міжнародного гуманітарного права щодо поведження з військовополоненими.
3. Охарактеризуйте конкретні приклади притягнення військовослужбовців до кримінальної, адміністративної та матеріальної відповідальності.
4. З'ясуйте коли застосовується міжнародне гуманітарне право.
5. Наведіть назви основних чотирьох міжнародних конвенцій у сфері гуманітарного права.

Література: 2, 4, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 32, 36.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Модульний контроль № 1 проводиться з метою оцінки засвоєння тем першого модуля «Загальнотеоретична військова підготовка» і передбачає виконання письмової відповіді на питання одного з чотирьох варіантів модульного контролю. Надаю взірєць варіанту:

Варіант 1.

1. Предмет, мета і завдання навчальної дисципліни.
2. Конституційні обов'язки громадянина України щодо захисту держави.
3. Основні положення Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України

Критерії оцінювання. Письмова відповідь на варіант контрольного завдання модульної контрольної роботи № 1 оцінюються від 0 до 4-х балів (за правильність відповіді – 2 бали, за логічність суджень – 1 бал, за обґрунтованість і самостійність суджень – 1 бал).

МОДУЛЬ 2.

ОСНОВИ ДОПОМОГИ В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

ЛЕКЦІЯ 5. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА

Анотація до лекції 5.

Основи психологічної підготовки. Способи та методи психічної саморегуляції. Способи боротьби з панічними станами. Перша психологічна допомога та самопомога. Психологія надання допомоги.

План лекції

1. Основи психологічної підготовки.
2. Вплив бою на психіку.
3. Стресові стани воїна в бою.
4. Перша психологічна допомога та самопомога.
5. Способи та методи психічної саморегуляції.

Семінарське заняття до теми 5.

Психологічна підготовка

Мета семінарського заняття: поглибити знання і навички здобувача освіти, який здатний застосовувати прийоми та способи психологічного налаштування (саморегуляції) для виконання поставлених завдань.

Питання для обговорення

1. Створення «кола довіри» для психологічної допомоги.
2. Надання самооцінки особистих відчуттів.
3. Проведення групового дебрифінга із заслуховуванням кожного здобувача освіти щодо самооцінки особистих відчуттів та оцінюванням їх дій.
4. Виконання практичних вправ з психологічної допомоги.
5. Складання карток першої психологічної допомоги.
6. Ознайомлення із психічними реакціями людини.

Завдання для самостійної роботи по темі 5.

1. Наведіть прояви впливів бою на психічний стан людини.
  2. В чому призначення картки першої психологічної допомоги?
  3. В чому суть групового дебрифінга?
  4. Охарактеризуйте психологічні реакції людини.
  5. Назвіть прийоми та способи психологічного налаштування (саморегуляції).
  6. Наведіть способи подолання паніки.
- Література: 1, 4, 8, 13, 17, 18, 19, 20, 22, 28, 29, 32, 35.*

ЛЕКУЦІЯ 6. ЗВ'ЯЗОК ТА КОМУНІКАЦІЯ. ОРІЄНТУВАННЯ НА МІСЦЕВОСТІ. ВІЙСЬКОВА ТОПОГРАФІЯ

Анотація до лекції 6.

Основи комунікації в надзвичайних ситуаціях та умовах бойових дій. Основи зв'язку. Тактичні сигнальні жести та їх значення в умовах підвищеного шуму та режиму тиші. Військова комунікація та зв'язок. Місцевість та її елементи. Топографічні карти Збройних Сил України. Орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів.

План лекції

1. Основи зв'язку та військової комунікації.
2. Способи зв'язку та вимоги до них.
3. Тактичні сигнальні жести.
4. Важливість військової комунікації та її роль в досягненні результату бойових дій.
5. Предмет і завдання військової топографії.
6. Топографічні карти Збройних сил України.

Семінарське заняття до теми 6.

Зв'язок і комунікація. Орієнтування на місцевості. Військова топографія

Мета семінарського заняття: поглиблення знань і умінь здобувачів освіти щодо основних способів зв'язку та комунікації, які використовуються в ході ведення бойових дій, а також вміння орієнтуватися на місцевості.

Питання для обговорення

1. Основні способи зв'язку, які використовуються в ході бойових дій.
2. Правила користування засобами зв'язку.
2. 3. Тактичні сигнальні жести, які застосовуються в ситуаціях безпосереднього контакту з ворогом.
1. Орієнтування на місцевості. Місцевість та її елементи, основні види місцевості, їх тактичні властивості, способи вивчення місцевості.
3. Військова комунікація – як джерело обізнаності. Вертикальна та горизонтальна комунікація.

Планування руху на місцевості та переміщення за визначеним

4. маршрутом.

5. Призначення, масштаби та характеристики топографічних карт.

Література: 1, 6, 9, 10, 11, 12, 19, 23, 24, 26, 27, 28, 38, 39.

Завдання для самостійної роботи по темі 6.

1. Які тактичні сигнальні жести застосовують в умовах безпосереднього контакту з противником?
2. Зробіть порівняльний аналіз використовувати основних способів зв'язку.
3. Типові помилки під час експлуатації радіостанцій, що виводять їх з ладу та способи їх усунення.
4. Наведіть приклади з відсутністю військової комунікації та наслідків (до яких це може призвести).
2. Проілюструйте орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів.
3. Виконання вправ з визначення свого місцезнаходження, орієнтування карти, орієнтування на місцевості за допомогою карти, вимірювання кутів і відстаней на карті та місцевості тощо.

Література: 1, 6, 9, 10, 11, 12, 19, 23, 24, 26, 27, 28, 38, 39.

ЛЕКЦІЯ 7. ПІДГОТОВКА З РХБЗ (ХБРЯ-захисту) (2 год.)

Анотація до лекції 7.

Уражаючі фактори зброї масового ураження. Засоби індивідуального захисту. Дії особового складу на зараженій місцевості. Зони ураження небезпечними речовинами. Формування в особового складу психологічної стійкості при діях у складних умовах сучасного бою.

План лекції

1. Уражаючі фактори зброї масового ураження
2. Ознаки ядерного вибуху, застосування брудних боєприпасів, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин.
3. Дії особового складу на зараженій місцевості.
4. Сигнали оповіщення про радіаційне та хімічне зараження.
2. Засоби індивідуального захисту.
3. Протигаз, загальновійськовий захисний комплект та їх використання.

Семінарське заняття до теми 7.

Підготовка з РХБЗ (РБХЯ-захисту)

Мета семінарського заняття: підготовка здобувача освіти, який здатний здійснювати заходи радіаційного, хімічного, біологічного (РХБ) захисту, спрямованих на захист підрозділів від застосування зброї масового ураження і наслідків руйнування об'єктів підвищеної небезпеки у різних умовах обстановки.

Питання для обговорення

1. Шкода, яку завдають уражаючі фактори ядерної зброї, та способи захисту від неї.
2. Визначення рівня забруднення за допомогою приладів і пристосувань
3. Дії під час застосування противником скидів з БпЛА ручних газових гранат.
4. Призначення і будова протигазу та складу комплекту загальновійськового захисного комплекту.

Література: 2, 9, 10, 11, 12, 16, 18, 19, 20, 26, 35.

Завдання для самостійної роботи по темі 7.

1. Назвіть знаки, які використовуються для позначення районів забруднення.
2. Окресліть порядок дій особового складу у разі отримання сигналів оповіщення про радіаційне, хімічне зараження за сигналом “Хімічна тривога”.
3. Продемонструйте порядок користування протигазом та загальновійськовим захисним комплектом та виконання нормативів із ЗЗМУ №1, 4а, 4б, 8.
4. Відтворіть дії особового складу при оповіщенні про радіаційне та хімічне зараження.

Література: 2, 9, 10, 11, 12, 16, 18, 19, 20, 26, 35.

ЛЕКЦІЯ 8. ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА. ОСНОВИ ВИЖИВАННЯ (4 год.)

Анотація до лекції 8.

Вступ до протоколу курсу тактичної медицини «Tactical Combat Casualty Care» (далі - TCCC). Алгоритм надання допомоги «КОЛЕСО». Призначення, склад, правила використання АМЗІ. Здійснення огляду масових кровотеч у тактичних умовах. Способи зупинки критичних кровотеч. Прокідність дихальних шляхів. Способи та методи евакуації постраждалого. Основи виживання в умовах бойових дій.

План

1. Домедична допомога.
2. Принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC).
3. Алгоритм домедичної допомоги на етапі «допомога під вогнем/під загрозою» (Care under fire/Threat, CUF).
4. Забезпечення життєдіяльності в польових умовах.
5. Протидія впливу природних умов на організм людини.
6. Основи виживання в умовах бойових дій.

Семінарське заняття до теми 8.

Домедична допомога. Основи виживання

Метою семінарського заняття є підготовка здобувача освіти, який здатний застосовувати прийоми та способи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах, протидії впливу природних факторів на людину, надання першої допомоги, знає способи і методи евакуації поранених, здатний до переміщення у пішому порядку на великі відстані.

Питання для обговорення

1. Основи домедичної допомоги.
2. Надання першої допомоги при пораненнях, кровотечах, отруєннях та інших бойових ураженнях з використанням АМЗІ та табельних засобів.
3. Зупинка критичних кровотеч. Використання засобів для зупинки кровотеч.
4. Накладання турнікетів на етапі «допомога під вогнем».
5. Способи та методи евакуації поранених з поля бою.
6. Основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах.

Завдання для самостійної роботи по темі 8.

1. Назвіть правила здійснення огляду постраждалого на наявність масивних кровотеч у тактичних умовах.
2. Надайте алгоритм здійснення серцево-легеневої реанімації.
3. Як перевіряти та відновлювати прохідність дихальних шляхів?
4. Сформулюйте правила підготовки та здійснення медичної евакуації.
5. Назвіть базові принципи забезпечення життєдіяльності в польових умовах.
6. Надайте алгоритм вибору місця та обладнання укриття, добування вогню без сірників, водозабезпечення військовослужбовців під час виконання бойових завдань.
7. Як організувати та облаштувати місце розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником?
8. Встановіть порядок організації пересування на території, яка контролюється противником.
9. Як протидіяти впливу природних умов на організм готувати та здійснювати медичну евакуацію людини.

Література: 1, 2, 4, 7, 8, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 27, 32, 35.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Модульний контроль № 2 проводиться з метою оцінки засвоєння тем другого модуля «Основи допомоги в надзвичайних ситуаціях» і передбачає виконання письмової відповіді на питання одного з чотирьох варіантів модульного контролю. Зразок варіанту:

Варіант 1.

1. Перша психологічна допомога та самопомога.
2. Важливість військової комунікації та її роль в досягненні результату бойових дій.
3. Принципи та застосування допомоги в польових умовах.

Критерії оцінювання. Письмова відповідь на варіант контрольного завдання № 2 оцінюються від 0 до 4-х балів (за правильність відповіді – 2 бали, за логічність суджень – 1 бал, за обґрунтованість і самостійність суджень – 1 бал).

МОДУЛЬ 3.

ВІЙСЬКОВА ПІДГОТОВКА

ЛЕКЦІЯ 9. РОЗВІДУВАЛЬНА ПІДГОТОВКА (2 год.)

Анотація до лекції 9.

Розвідувальні ознаки розташування противника, ділянка місцевості та тактики ведення ним бойових дій, ділянки місцевості (території) на якій розташоване озброєння та бойова техніка, танки, гармати, пункти управління FPV БПЛА, установки ПТКР, кулемети, гранатомети, станцій радіолокаційної розвідки. Ознайомлення з тактикою дій противника. Види ворожих безпілотних літальних апаратів (далі - БПЛА), дронів-камікадзе, їх характеристики та порядок протидії.

План лекції

1. Основи військової розвідки.
2. Види військової розвідки та їх значення та характеристика.
3. Розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території) на якій розташоване озброєння та бойова техніка противника.
4. Розвідка в наступі та в обороні.
5. Особливості завдань розвідки на марші.
6. Сили та засоби військової розвідки.
7. Призначення і бойові можливості ворожих БПЛА та розвідувально-ударних дронів.

Семінарське заняття до теми 9.

Розвідувальна підготовка

Мета семінарського заняття: підготовка здобувача освіти, який спроможний застосовувати знання та уміння щодо ведення розвідки, виявлення і оцінювання противника.

Питання для обговорення:

5. Мета, завдання та об'єкти військової розвідки.
6. Розвідування тактика застосування механізованих, танкових, артилерійських підрозділів противника в наступі та обороні, їх організаційно-штатна структура.
7. Аналіз інформації отриманої в ході спостереження.
8. Алгоритм роботи командира з отриманням розвідувальних відомостей.
9. Збір, обробка, облік, аналіз, узагальнення та доповідь розвідувальних відомостей.
10. Показ навчального (документального) фільму (фотознімків) з ворожими БПЛА та тактики їхніх дій.

Завдання для самостійної роботи до теми 9.

1. Сформулюйте вимоги, які ставляться до військової розвідки.
2. Яке значення розвідувальних даних щодо озброєння та бойової техніки противника?
3. Роль розвідування тактики застосування підрозділів противника в наступі та обороні.
4. Обґрунтуйте значення розвідувальних даних про організаційно-штатну структуру та чисельність військ противника.
5. Назвіть види ворожих безпілотних літальних апаратів, дронів-камікадзе, їх характеристики та порядок протидії їм.

Література: 5, 7, 9, 19, 23, 24, 26, 27, 30, 36, 39.

ЛЕКЦІЯ 10. ІНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА (МІННА БЕЗПЕКА)

Анотація до лекції 7.

Інженерні загородження, їх улаштування та подолання. Інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА. Протитанкові та протипіхотні міни. Мінна безпека.

План лекції

1. Інженерні загородження, їх утримання та подолання.
2. Порядок вибору місця обладнання одиночного окопу для стрільби.
3. Особливості вибору місця обладнання парного окопу.
4. Сутність маскування. Принципи та основні правила маскування.
5. Невибухові інженерні загородження, їх улаштування та подолання.
6. Протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, порядок встановлення та знешкодження.
7. Класифікація вибухонебезпечних предметів, саморобних вибухових пристроїв та можливі місця їх встановлення.
8. Заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами.

Семінарське заняття до теми 10.

Інженерна підготовка (Мінна безпека)

Метою семінарського заняття є підготовка здобувача освіти, який знає заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами, завдання, що виконують інженерні підрозділи, порядок дій на замінованій ділянці місцевості та порядок виходу з неї, інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА, протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристику, будову, їх установа та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання, заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами.

Питання для обговорення

1. Порядок моніторингу обстановки в небі, зокрема з використанням сканера (детектором) для виявлення БпЛА під час обладнання позиції.
2. Порядок улаштування невибухових інженерних загороджень.
3. Призначення, тактико-технічні характеристики, загальна будова, принцип дії протипіхотних та протитанкових мін.
4. Порядок дії на замінованій ділянці місцевості та порядок виходу з неї.
5. Заходи безпеки при виконанні завдань в районах, що становлять мінну небезпеку.
6. Дії при падінні поруч позиції ударних та розвідувальних БпЛА.

Завдання для самостійної роботи до теми 10.

1. Як організувати та облаштувати місця розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником?

2. Розкрийте порядок та послідовність вибору місця обладнання одиночного окопу для стрільби, парного окопу, їх фортифікаційні обладнання (розміри) та порядок маскуванню.
3. Складіть схему послідовності фортифікаційного обладнання окопу для стрільби в комплексі із застосуванням сканера (детектора) виявлення БпЛА
4. Заходи безпеки у разі виявлення протипіхотних та протитанкових мін.
5. Охарактеризуйте алгоритм дій у випадку падіння біля позиції ударних та розвідувальних БпЛА.
6. Розкрийте порядок установаження та знешкодження мінно-вибухових пристроїв.

Література: 1, 6, 9, 10, 11, 12, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30.

ЛЕКЦІЯ 11. ТАКТИЧНА ПІДГОТОВКА (4 год.)

Анотація до лекції 11.

Основи тактичної підготовки. Призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України, їх організаційно-штатна структура. Озброєння механізованого відділення. Призначення, класифікація, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА. Порядок знищення броньованих об'єктів противника на передньому краю оборони. Порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА. Порядок виходу у фланг противника та штурму траншеї. Порядок застосування наступальних (оборонних) гранат під час наступу. Завдання вогневої (маневреної) групи.

План лекції

1. Обов'язки солдата в бою.
2. Порядок дій солдата у наступальному та в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника.
3. Зайняття вихідного положення для наступу й підготовка до атаки.
4. Порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну).
5. Порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА.

Семінарське заняття до теми 11.

Тактична підготовка

Мета семінарського заняття: висвітлити особливості видів тактичної підготовки, яка є основою польової виучки військ і що найбільш повно забезпечує комплексне навчання воїнів і підрозділів на полі бою в умовах, максимально наближених до бойової дійсності.

Питання для обговорення

1. Основи загальновійськового бою; призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України.
2. Порядок дій воїна в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника.
3. Завдання стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою.
4. Порядок знищення броньованих об'єктів противника на передньому краю оборони;
5. Зайняття вихідного положення для наступу й підготовка до атаки;
6. Порядок організації переміщення пересування на території, яка контролюється противником.

Завдання для самостійної роботи до теми 11.

1. Окресліть суть тактичної підготовки.
2. Висвітліть основні тактичні поняття, визначення та терміни.
3. Охарактеризуйте основні поняття про бойові порядки в основних видах бою: в обороні, в наступі та на марші.
4. Які особливості дій солдата у складі бойової групи в умовах оборони, наступу та на марші?
5. Сформулюйте завдання, способи та прийоми дій військовослужбовців у складі бойових тактичних груп в обороні та в наступальному бою.
6. Наведіть особливості бойових дій в населеному пункті.
7. Розкрийте алгоритм дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника.

Література: 3, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 37, 39.

ЛЕКЦІЯ 12. ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА

Анотація до лекції 12.

Види стрілецької зброї, які знаходяться на озброєнні механізованих (мотопіхотних) військових частин Сухопутних військ Збройних Сил України. Призначення, будова автомата АК-74 та його модифікацій. Робота частин та механізмів при заряджанні та пострілі. Огляд і підготовка автомата АК-74 до стрільби. Можливі затримки й несправності під час стрільби, способи їх усунення. Призначення, характеристика та будова коліматорних, оптичних денних та нічних прицілів (в тому числі іноземного виробництва). Порядок

користування прицілами, догляду за ними та зберігання. Особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям. Вивчення правил стрільби та вирішення вогневих завдань. Стрілецькі тренування. Вирішення вогневих завдань. Навчання здобувачів освіти правильному метанню гранати на дальність та влучність із різних положень. Метання навчально-імітаційних гранат у пішому порядку. Порядок дій особового складу під час швидкісного метання гранат. Особливості метання ручних гранат в лісній місцевості, в урбанізованій місцевості. Особливості підготовки до метання ручної кумулятивної гранати.

План лекції

1. Призначення, тактико-технічні характеристики, принципи застосування стрілецької зброї.
2. Правила поводження зі зброєю.
3. Призначення, будова та принцип дії ручних гранат.
4. Основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань підрозділу.
5. Призначення, класифікація, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА.
6. Основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їх виявлення.

Семінарське заняття до теми 12.

Вогнева підготовка

Метою семінарського заняття є підготовка здобувача освіти, який здатний застосовувати стрілецьку зброю, гранатомети, вміти вести вогонь з неї для виконання поставлених бойових завдань.

Питання для обговорення

1. Призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальна будова, принцип дії стрілецької зброї.
2. Проведення перевірки зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях.
3. Призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї; нормальні (табличні) умови стрільби.
4. Особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям.
5. Призначення, будова та принцип дії ручних гранат;
6. Порядок спостереження за полем бою та вибору цілі, вихідні установки для кожного виду зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи цілевказівки;
7. Порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження.

Завдання для самостійної роботи по темі 12.

1. Окресліть порядок розбирання і збирання стрілецької зброї, а також порядок обслуговування після стрільби.
2. Охарактеризуйте догляд за індивідуальною зброєю, її утримання та зберігання.
3. Надайте характеристику призначення та будови автомата АК-74 і його модифікацій. Робота частин та механізмів при заряджанні та пострілі.
4. Розкрийте заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю та гранатами.
5. Перерахуйте можливі затримки й несправності під час стрільби та способи їх усунення.
6. Розкрийте правила метання гранат у пішому порядку, в урбанізованій та лісній місцевості.

Література: 3, 5, 6, 7, 32 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 19, 23, 24, 25, 26, 28, 29. 30, 32, 33, 34, 37, 38.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

Модульний контроль № 3 проводиться з метою оцінки засвоєння тем третього модуля «Військова підготовка» і передбачає надання письмової відповіді на питання одного з чотирьох варіантів модульного контролю. Взірець варіанту:

Варіант 1.

1. Види військової розвідки та їх значення та характеристика.
2. Порядок дій солдата у наступальному та в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника
3. Призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальна будова, принцип дії стрілецької зброї.

Критерії оцінювання. Письмова відповідь на варіант контрольного завдання модульної контрольної роботи № 3 оцінюються від 0 до 4-х балів (за правильність відповіді – 2 бали, за логічність суджень – 1 бал, за обґрунтованість і самостійність суджень – 1 бал).

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		
			1 модуль	2 модуль	3 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	1	4x1=4	4x1=4	4x1=4
2	Участь в семінарських заняттях	4	3x4=12	3x4=12	3x4=12
3	Модульний контроль	4	1x4=4	1x4=4	1x4=4
	Усього за модуль		20	20	20
	Залік		40		
	Всього за семестр		20+20+20+40 = 100 балів		

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Предмет, мета і завдання навчальної дисципліни «Теоретична базова загальновійськова підготовка».
2. Змістові модулі, тематичний план лекційних занять, завдання для семінарських занять та самостійної роботи.
3. Важливість захисту національної ідентичності та свободи.
4. Конституційні обов'язки громадянина України щодо захисту держави.
5. Визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації.
6. Героїзм українських воїнів в ході російсько-української війни.
7. Загальні обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців.
8. Основні положення Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України.
9. Заохочення, які застосовуються до солдатів.
10. Дисциплінарні стягнення, які накладаються на солдатів
11. Військова дисципліна, її суть та значення.
12. Сутність міжнародного гуманітарного права.
13. Основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права.
14. Міжнародне гуманітарне право та його норми із захисту жертв війни.
15. Норми міжнародного гуманітарного права щодо поводження з військовополоненими.
16. Відповідальність військовослужбовців за порушення норм міжнародного гуманітарного права, зокрема з питань поводження з військовополоненими.
17. Основи психологічної підготовки.
18. Вплив бою на психіку.
19. Стресові стани воїна в бою.
20. Перша психологічна допомога та самопомога.
21. Способи та методи психічної саморегуляції.
22. Основи зв'язку та військової комунікації.
23. Способи зв'язку та вимоги до них.
24. Тактичні сигнальні жести.
25. Предмет і завдання військової топографії.
26. Топографічні карти Збройних сил України.
27. Уражаючі фактори зброї масового ураження
28. Ознаки ядерного вибуху, застосування брудних боєприпасів, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин.
29. Дії особового складу на зараженій місцевості.
30. Сигнали оповіщення про радіаційне та хімічне зараження.
31. Засоби індивідуального захисту.
32. Протигаз, загальновійськовий захисний комплект та їх використання.
33. Домедична допомога.
34. Принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC).
35. Алгоритм домедичної допомоги на етапі «допомога під вогнем/під загрозою» (Care under fire/Threat, CUF).
36. Забезпечення життєдіяльності в польових умовах.

37. Протидія впливу природних умов на організм людини.
38. Основи виживання в умовах бойових дій.
39. Основи військової розвідки.
40. Види військової розвідки та їх значення та характеристика.
41. Розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території) на якій розташоване озброєння та бойова техніка противника.
42. Розвідка в наступі та в обороні.
43. Особливості завдань розвідки на марші.
44. Сили та засоби військової розвідки.
45. Призначення і бойові можливості ворожих БПЛА та розвідувально-ударних дронів.
46. Інженерні загородження, їх утримання та подолання.
47. Порядок вибору місця обладнання одиночного окопу для стрільби.
48. Особливості вибору місця обладнання парного окопу.
49. Сутність маскуваня. Принципи та основні правила маскуваня.
50. Невибухові інженерні загородження, їх улаштування та подолання.
51. Протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, порядок встановлення та знешкодження.
52. Класифікація вибухонебезпечних предметів, саморобних вибухових пристроїв та можливі місця їх встановлення.
53. Заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами.
54. Обов'язки солдата в бою.
55. Порядок дій солдата у наступальному та в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника.
56. Зайняття вихідного положення для наступу й підготовка до атаки.
57. Порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну).
58. Порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА.
59. Порядок організації переміщення пересування на території, яка контролюється противником.
60. Призначення, тактико-технічні характеристики, принципи застосування стрілецької зброї.
61. Правила поводження зі зброєю.
62. Призначення, будова та принцип дії ручних гранат.
63. Основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань підрозділу.
64. Призначення, класифікація, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА.
65. Основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їх виявлення.

ВИМОГИ ДО ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

Для письмових робіт: Обсяг – 3 повні сторінки тексту (зокрема з вихідними даними і бібліографією) + ілюстрації (якщо це передбачено завданням). Шрифт – Times New Roman 14, міжрядковий інтервал – 1,5. Поля: всі – 2 см. Абзац – 1,25.

Структура вихідних даних: прізвище, ім'я / Курс, група / Назва дисципліни / дата виконання письмової роботи.

Тема дослідження – великими літерами по центру сторінки.

Структура роботи: Актуальність теми дослідження / Аналіз досліджень і публікацій / Мета дослідження / Виклад основного матеріалу / Наукова новизна / Висновки.

Список використаних джерел укладається за алфавітом та оформлюється згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

Для презентацій. Загальний обсяг презентації 5-7 слайдів (якщо інше не вказано до завдання).

Перший слайд має містити таку інформацію: прізвище, ім'я / курс, група / назва дисципліни / дата виконання письмової роботи / тема дослідження.

Останній слайд – список використаних джерел укладається за алфавітом і оформлюється згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. Інші слайди мають розкривати тему дослідження. Слайди мають містити текст і можуть містити ілюстрації, графіки та ін. Шрифт – Times New Roman 16. Міжрядковий інтервал – 1,25.

Доповідь до презентації – 7–8 хвилин (якщо інше не вказано до завдання).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА

Відповідь здобувача оцінюється на:

- **Оцінку А (90-100)** – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
  - здобувач виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни; відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить власні висновки та узагальнення;
  - застосовує теоретичні знання на практиці, робить власні висновки та узагальнення;
  - володіє навичками івент-аналізу масових і елітарних практик;
  - розуміє можливості сучасних наукових методів та володіє цими методами на рівні, необхідному для вирішення практичних завдань, що постають при виконанні професійних обов'язків.
- **Оцінку В (84-89)** – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
  - здобувач виявляє знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить певні узагальнення, але відповідь не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
  - наявні незначні неточності у виконанні практичних завдань.

- **Оцінку С (74-83)** – якщо правильно викладено матеріал:
  - відображає знання термінів, логічно формулює відповідь, але наявні незначні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їхні характеристики;
  - наявні неточності у виконанні практичних завдань.
- **Оцінку D (64-73)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою, недостатньо аргументованою:
  - є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
  - є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їх характеристики;
  - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
  - не містить посилань на літературу;
  - викладена з порушенням логіки подання матеріалу містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок і виправлень.
- **Оцінку E (61-63)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою:
  - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
  - викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
- **Оцінку FX (35-60)** – якщо здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною;
  - не розкриває сутності питання, або ж допущено грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань у здобувача чи їх безсистемність та поверховість;
  - не знає основних положень навчальної дисципліни та принципів аналізу ситуацій;
  - не вміє сформулювати власну думку та викласти її.
- **Оцінку F (1-34)** – якщо здобувач не відвідував заняття, не відпрацював їх, не проявляв бажання пізнавати навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	
64–73	D	Задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методи навчання

Пояснювально-ілюстративні методи (унаочнені розповідь, пояснення); репродуктивні (опитування, тестування, розв'язування задач); проблемного викладу (ситуаційні завдання); інтерактивні методи навчання (SWOT – аналіз, мозковий штурм); інноваційні методи навчання з елементами гейміфікації (тренажер БпЛА) та інформаційно-комунікативних технологій.

Методи контролю

Контроль знань з навчальної дисципліни «Теоретична база загальновійськова підготовка» здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь студентів відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю.

Поточний контроль здійснюється на кожному занятті в межах змістового модулю, має навчальний характер, може проводитися в формі опитування, виконання практичних, тестових завдань.

Проміжний контроль здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного і практичного матеріалу змістових модулів та передбачає виконання студентами завдань для модульного контролю.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни.

Методичне забезпечення

1. Робоча програма.
2. Стандартний курс (очний). Передбачає проведення лекційних та семінарських занять. Можливе застосування платформи для дистанційного навчання: Офіс 365, Moodle, Google Meet для проведення відеоконференцій, Google-форма.
3. Навчальні посібники.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аварійно-рятувальні роботи під час ліквідації надзвичайних ситуацій : навч. посібник / С. В. Сукач, С. А. Фірсов, О. О. Ченчева, Д. В. Рєзнік, Є. Є. Лашко, І. С. Петренко. Кременчуц. нац. ун-т ім. Михайла Остроградського. Кременчук : Видавництво «НОВАБУК», 2025. 216 с.
2. Безпека життєдіяльності та цивільний захист: навч. посіб. / О. І. Губачов, С. В. Сукач та ін. Кременчуц. нац. ун-т ім. Михайла Остроградського. Кременчук : НОВАБУК, 2022. 270 с.
3. Бойовий статут механізованих і танкових військ сухопутних військ Збройних Сил України. 2016. СБП 3-(01,02,04).58(59) Затверджено Наказом командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 25.05.2016 № 238.

4. Вибухонебезпечні наслідки воєнного стану. Виклики та протидія : навч. посіб. / С. В. Сукач та ін.; Кременчуц. нац. ун-т ім. Михайла Остроградського, Голов. упр. держ. служби України з надзвичайн. ситуацій у Полтав. обл., Асоц. цивіл. захисту. Кременчук : НОВАБУК, 2022. 170 с.
5. Військова розвідка : навчальний посібник / упорядники : Д. В. Зайцев, А. П. Наконечний, С. О. Пахарєв, І. О. Луценко ; за ред. В. Б. Добровольського. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2016. 335 с. <https://tck.pl.ua/wp-content/uploads/2021/02/Viyskova-rozvidka-posibnyk.pdf>
6. Військова топографія : підручник О. Г. Міхно, С. Г. Шмаль. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 384 с.
7. Вогнева підготовка: навчально-методичний посібник / А.В. Жбанчик, О.Г. Комісаров та ін. Дніпро : ДДУВС, 2017.
8. Домедична допомога / О. О. Ченчева, С. М. Геращенко, Ю. І. Чеберячко. Кременчук : Видавництво «НОВАБУК», 2022. 125 с.
9. Збірник нормативів з бойової підготовки Сухопутних військ Збройних сил України ТП 7-00 (194) 11.01 (вересень 2021).
10. Інженерна підготовка в Збройних Силах України. Київ : Вид. центр учбової літератури, 2022. 45 с.
11. Інженерна підготовка. Книга І. : навч. посіб. / В.В. Пугач, О.В. Петрук, Г.А. Зміївський, Г.П. Веденікін, О.В. Рибкін, В.П. Чепурний. Харків : Військово-юридичний інститут Національної юридичної академії ім. Ярослава Мудрого, 2021. 108 с. https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/20172/1/Inzhenerna_pidgotovka_2021-1.pdf
12. Інженерна підготовка: Навчальний посібник. Львів : Національна академія Сухопутних військ, 2016. 552 с. https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2023/inzhenerna_pidgotovka_2016_552.pdf
13. Курс стрільб зі стрілецької зброї і бойових машин, затверджений наказом Генерального штабу Збройних Сил України № 160КРП 03.032.056- 2018 (01) від 17.04.2018 р.
14. Міжнародне гуманітарне право. Посібник для юриста / М.М. Гнатівський, Т.Р. Короткий, А.О. Кориневич, В.М. Лисик, О.Р. Поєдинок, Н.В. Хендель]; за ред. Т.Р. Короткого. Київ-Одеса : Українська гелсінська спілка з прав людини, Фенікс, 2016. 2017. 145 с. <https://www.helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/МНП-final.pdf>
15. Національно-патріотична підготовка особового складу Збройних Сил України / М. В. Герасименко, В. В. Мараєва, О. А. Мацагор та ін. / За заг. ред. Агаєва Н.А. Київ : Вид.дім «СКІФ», 2023, 180 с.
16. Нільс Мельцер, координатор Утьун Кюстер Міжнародне гуманітарне право. Загальний курс. Міжнародний комітет Червоного Хреста. Київ, 2020. 298 с. <https://www.asser.nl/media/795044/icrc-comprehensive-introduction-to-ihl-ukr.pdf>

17. Охорона психічного здоров'я в умовах війни / пер. з англ. Тетяна Семигіна, Ірина Павленко, Євгенія Овсяннікова [та ін.]. Київ : Наш формат, 2017. 1068 с.
18. Порадник «Медіаграмотність. Практичні поради військовослужбовцям Збройних Сил України». Затверджено Наказом Головнокомандувача Збройних Сил України ВП 1-185(49)03.01. від 27.07.2021.
19. Ризики та безпека населення в умовах потенційної загрози: навч. посіб. для студентів першого рівня навчання, спеціальності «цивільна безпека» усіх форм навчання / В. В. Березуцький, С.В. Сукач. Харків : НТУ «ХП», 2024. 225 с.
20. Соціально-психологічна підтримка адаптації ветеранів АТО / В.В. Горбунова, А.Б. Карачевський, В.О. Климчук., Г.С. Нетлюх., О.І. Романчук : навчальний посібник. Львів : Інститут психічного здоров'я Українського католицького університету, 2016. 91 с.
21. Статути Збройних Сил України Затверджені Законами України від 24 березня 1999 року № 548 - XIV, № 551 - XIV; № 550 - XIV; № 549 - XIV. <https://tck.pl.ua/wp-content/uploads/2021/02/Statuty-ZSU.pdf>
22. Тактична медицина для підрозділів спеціального призначення: навчальний посібник / С. Березан, С. Ротчук. Київ : ПП МВЦ «Медінформ», 2016. 146 с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Rotchuk_Serhii/Taktychna_medytsyna_dlia_pidrozdiliv_spetsialnoho_pryznachennia.pdf?PHPSESSID=811qe4osssb0744l1niqas7hv6
23. В.Г. Шолудько, М.Ю. Єсаулов, О.В. Вакуленко, Т.Г. Гурський, М.М. Фомін. Організація військового зв'язку: навчальний посібник. Київ, 2017.

Додаткова

24. Довідник з основних понять військової топографії. Затверджено командувачем Сухопутних військ Збройних Сил України ВП 7-30(11).01 вих. № 116/7/2/14 від 04.01.2022.
https://drive.google.com/file/d/1Jyo_MeWlZcxkubtfsJ-qanxDWY8UPEIc/view
25. Збройні Сили України. Пам'ятка стрільця.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Ministerstvo_oborony_Ukrainy/Pamiatka_striltsia.pdf
26. Методичний матеріал з розвідувальної підготовки для навчання військовослужбовців, призваних за мобілізацією. <https://tck.pl.ua/wp-content/uploads/2021/02/Rozviduvalna-pidhotovka-metodychnyy-material.pdf>
27. Методичний матеріал з топографічної і навігаційної підготовки для навчання військовослужбовців, призваних за мобілізацією.
<https://tck.pl.ua/wp-content/uploads/2021/02/Topohrafichna-pidhotovka-metodychnyy-material.pdf>
28. Пам'ятка військовослужбовцю під час підготовки до бою і в бою.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Ministerstvo_oborony_Ukrainy/Pamiatka_striltsia.pdf

29. Підготовка солдата до різних видів бою.
https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedra-viiskovoi-pidhotovky/distant-content/pervinna/Zanytie_1_5.pdf
30. Сучасне озброєння і військова техніка Збройних сил Російської Федерації. Довідник учасника ООС / С.П. Корнійчук, О.В. Турінський, Г.В. Певцов, та ін.] ; за заг. ред. С. П. Корнійчука. Харків : ДІСА ПЛЮС, 2020. 1220 с.
31. Тактика легкої піхоти для дій малих груп / Е. Крістофер Ларсен Київ : Вид. «Центр учбової літератури», 2022. 240 с.
32. Царенко Л. Г. Особливості переживання психотравми під час воєнного конфлікту. Психологія: теорія і практика. Випуск 1 (3). 2019. С. 158–170. DOI:10.31339/2617-9598-2019-1(3)-158-170

Інтернет-ресурси:

33. Автомат і ручний кулемет Калашникова 5,45-мм (АК-74, РПК-74), онлайн публікація. <https://www.ukrmilitary.com/2021/11/ak74-rpk74.html>
34. Гранати Ф-1, РГД-5, РГО, РГН. Відео ютуб каналу «Хлопці з лісу» <https://www.youtube.com/watch?v=9lgry2ScWgg&t=6s>
35. Перша психологічна допомога https://www.youtube.com/watch?v=t-QZgZd-PJ4&ab_channel=HebetUnit
36. Правила інформаційної та кібернетичної безпеки в зоні проведення АТО: публікація на сайті Міноборони України <https://www.mil.gov.ua/ukbs/pravila-informacijnoi-ta-kibernetichnoi-bezpeki-v-zoni-provedennya-ato.html>
37. Способи пересування й ведення бою у складі бойових груп <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/sposobi-peresuvannya-j-vedennya-boyu-u-skladi-bojovix-grup>
38. Трансформація малих тактичних груп на полі бою. <https://armyinform.com.ua/2020/02/13/transformacziya-malyh-taktychnyh-grup-na-poli-boyu/>
39. Чому важливо маскувати Wi-Fi на передовій: матеріал в ЗМІ (дата звернення 18.03.2025) https://defence-ua.com/minds_and_ideas/chomu_vazhливо_maskuvati_wi_fi_na_peredovij_vkraj_vazhlivij_material_dlja_vsih_hto_na_perednomu_kraji_ta_ne_tilki-7948.html